

Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger m.fl. for 2021 kap. 291 post 61

Rundskrivet er utarbeidet av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi), og er basert på retningslinjer fastsatt av Kunnskapsdepartementet 2.12.2020, i henhold til § 8 i Reglement for økonomistyring i staten og kapittel 6 i Bestemmelser om statlig økonomistyring.

IMDi har ansvar for å forvalte tilskuddsordningen.

1. Mål for ordningen

Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger m. fl. (heretter omtalt som det særskilte tilskuddet), skal bidra til at enslige mindreårige flyktninger bosettes så raskt som mulig i gode bo- og omsorgstilbud tilpasset det enkelte barns behov og lokale forhold.

Tilskuddet skal bidra til at kommunene kan gi gode bo- og omsorgstilbud til andre grupper barn som er i målgruppen for ordningen.

1.2 Hvem kan søke tilskudd?

Kommuner som bosetter personer i målgruppen kan søke om særskilt tilskudd.

1.3 Hvem er i målgruppen?

- ✓ Enslige mindreårige flyktninger som er bosatt etter avtale mellom IMDi og kommunen og tilhører en av gruppene:

- har fått beskyttelse med flyktningsstatus (asyl) i Norge
- har fått oppholdstillatelse på humanitært grunnlag (asyl)
- har fått kollektiv beskyttelse i en massefluktsituasjon
- er overføringsflyktninger

Tillatelsen for disse gruppene må danne grunnlag for fornyelse og/eller permanent opphold.

- ✓ Andre i målgruppen:

- Enslige mindreårige flyktninger som har fått en fornybar, begrenset oppholdstillatelse på bakgrunn av søknad om asyl og som er bosatt med offentlig hjelp.

Tillatelsen for denne gruppen danner ikke grunnlag for permanent opphold og/eller familieinnvandring.

- ✓ Utenlandske barn som oppholder seg i Norge uten foreldre eller andre foresatte. I denne kategorien inngår:

- barn som blir etterlatt av sine foreldre i Norge hvor foreldrene oppholder seg på ukjent sted, enten i Norge eller i utlandet
- utenlandske barn som blir alene etter foreldrenes død
- barn som er antatt ofre for menneskehandel/har vært utsatt for menneskehandel
- barn som får opphold, men hvor foreldrene ikke får opphold
- barn som har kommet med sine foreldre eller andre med foreldreansvar hvor det fattes vedtak om omsorgsovertakelse mens barnet oppholder seg i asylmottak.

Enslige mindreårige er en fellesbetegnelse på alle barn og unge under 18 år som kommer til landet uten foreldre eller andre voksne med foreldreansvar i Norge. Dette inkluderer også enslige mindreårige med følgeperson (enslige mindreårige som kommer til landet i følge med andre voksne som ikke er deres foreldre).

Personer i gruppen nevnt over som er gift eller som har, eller skal ha, barn, regnes som enslige mindreårige.

2. Vilkår for å få tilskudd

For å få utbetalt særskilt tilskudd, må kommunen gjennomføre aktiviteter/tiltak som har som formål å medvirke at mål for ordningen blir nådd.

Særskilt tilskudd blir utbetalt uavhengig av hvilke behov den enkelte enslige mindreårige måtte ha for oppfølging, tiltak og tilrettelegging i kommunen.

2.1 Tilskudd for ulike kategorier enslige mindreårige

2.1.1 Enslige mindreårige flyktninger

Enslige mindreårige flyktninger utløser tilskuddet først etter at de er bosatt i en kommune. Særskilt tilskudd utbetales i tillegg til det ordinære integreringstilskuddet. Det vises til

Rundskriv 01/2021 for denne ordningen.

Tilskuddet utbetales selv om personen har fylt 18 år ved bosetting, under forutsetning av at personen ved ankomst landet var registrert som enslig mindreårig og **var under 18 år** da oppholdstillatelsen ble innvilget. Enslige mindreårige utløser integreringstilskudd år-1 med sats for enslig mindreårig flyktning.

Enslige mindreårige overføringsflyktninger som fyller 18 før ankomst til Norge utløser det særskilte tilskuddet.

2.1.2 Utenlandske barn uten foreldre og andre foresatte

Særskilt tilskudd utbetales ved bosetting av enslige mindreårige utenlandske barn som oppholder seg i Norge uten foreldre eller andre foresatte.

Ovennevnte kan også utløse tilskudd før bosetting dersom de ikke er i målgruppen for tilskudd til vertskommuner.

Kommunen må søke årlig om det særskilte tilskuddet så lenge utenlandske barn uten foreldre og andre foresatte oppholder seg i kommunen, og forholdene som danner grunnlag for å utløse tilskuddet fremdeles er tilstede.

2.1.3 Omsorgsovertakelse av barn i asylmottak

Ved omsorgsovertakelse av barn i asylmottak som oppholder seg i Norge sammen med foreldre eller andre med foreldreansvar, vil barnet utløse særskilt tilskudd etter bosetting i en kommune.

Kommunene må søke årlig om det særskilte tilskuddet så lenge barnet oppholder seg i kommunen, og forholdene som danner grunnlag for å utløse tilskuddet fremdeles er tilstede.

3. Dette får kommunen i tilskudd

Alle kommuner som bosetter enslige mindreårige får tilskudd etter samme satsstruktur og nivå.

Stortinget har fastsatt følgende satser for 2021: 1 118 000 kroner for yngre barn til og med det året barnet fyller 16 år, og 705 000 kroner fra og med det året barnet fyller 17 år.

Tilskuddet utbetales til og med året personen fyller 20 år.

3.1 Særskilt tilskudd i bosettingsåret (år 1)

Tilskuddet beregnes fra og med den måneden den enslige mindreårige blir bosatt. Satsenes fordeling etter bosettingsmåned er følgende:

Måned	Høy sats	Lav sats
Januar	1 118 000 kroner	705 000 kroner
Februar	1 024 833 kroner	646 250 kroner
Mars	931 667 kroner	587 500 kroner
April	838 500 kroner	528 750 kroner
Mai	745 333 kroner	470 000 kroner
Juni	652 167 kroner	411 250 kroner
Juli	559 000 kroner	352 500 kroner
August	465 833 kroner	293 750 kroner
September	372 667 kroner	235 000 kroner
Oktober	279 500 kroner	176 000 kroner
November	186 333 kroner	117 500 kroner
Desember	93 167 kroner	58 750 kroner

3.2 Særskilt tilskudd etterfølgende år

Særskilt tilskudd for enslige mindreårige som ble bosatt i årene før 2021 utbetales i fire terminer per år. Kommunen mottar ved hver terminutbetaling av særskilt tilskudd et tilskuddsbrev med oversikt over hvilke personer som er grunnlaget for utbetalingen. En fjerdedel av tilskuddet per person blir utbetalt ultimo mars, ultimo juni, ultimo september og primo desember 2021.

Tilskuddssatsene er 1 118 000 kroner for yngre barn til og med det året barnet fyller 16 år, og 705 000 kroner fra og med det året barnet fyller 17 år. Tilskuddet blir utbetalt til den kommunen hvor vedkommende er registrert bosatt i Det sentrale folkeregisteret (DSF) per 1. januar 2021.

Tilskuddet utbetales på grunnlag av samkjøring mellom Datasystem for utlendings- og flyktningsaker (DUF) og DSF. DUF viser hvem som er registrert bosatt i det enkelte år, mens DSF gir en oversikt over hvor disse personene er registrert per 1. januar 2021. En viktig forutsetning for at særskilt tilskudd for en person skal bli utbetalt til riktig kommune, er at det er sendt melding til folkeregisteret om at personen er bosatt i kommunen. Den kommunen hvor personen er registrert bosatt per 1. januar 2021 vil få utbetalt særskilt tilskudd for 2021.

DSF benytter både flyttdato og registreringsdato. Det kan derfor hende at en person har flyttet i 2020, men at flyttingen først blir registrert i 2021. I slike tilfeller vil fraflyttingskommunen få utbetalt beløpet i terminutbetalingene, siden flyttingen ikke var registrert per 1. januar 2021. I de tilfellene det er klart at flyttingen skjedde før årsskiftet, skal fraflyttingskommunen overføre hele det særskilte tilskuddet for 2021 til tilflyttingskommunen.

Hvis en person har flyttet til en annen kommune, er hovedregelen at det ikke er nødvendig å melde fra om dette. Når tilflyttingskommunen sender inn krav om å få utbetalt særskilt tilskudd (korrigeringskrav) for vedkommende, vil IMDi opplyse hvilken fraflyttingskommune som har mottatt beløpet. De to kommunene er ansvarlige for å dele tilskuddet seg imellom, se pkt. 3.2.2 «Deling av tilskudd mellom kommuner ved flytting».

Dersom bosettingskommunen fatter vedtak etter barnevernloven om plassering i et omsorgstiltak i en annen kommune, gjelder regelen i pkt. 3.2.1 for utbetaling av særskilt tilskudd fra og med året etter bosetting.

3.2.1 Særskilt tilskudd til en annen kommune enn bostedskommune/oppholdskommune

Barnevernstjenesten kan i noen tilfeller treffe vedtak om plassering i barnevernsinstitusjon eller fosterhjem etter barnevernloven i en annen kommune enn der barnet ble bosatt. Dersom en annen kommune enn bostedskommunen har omsorgen og bærer utgiftene knyttet til omsorgstiltaket, vil kommunen som har omsorgsansvaret ha krav på å få hele tilskuddet. Dette gjelder også integreringstilskuddet. I slike situasjoner må:

- ✓ Bosettingskommunen informere IMDi om hvilken kommune som har kostandene og den automatiske utbetalingen av tilskuddene til bostedskommunen stoppes.
- ✓ Kommunene det gjelder må inngå en skriftlig avtale om hvilken kommune som har kostandene og skal motta tilskuddet.
- ✓ Kommunen som har kostnadene må hvert år søke IMDi om tilskuddet innen utgangen av februar måned. Kopi av avtalen mellom kommunene må legges ved søknaden.

Hvis tilskuddene er utbetalt til bostedskommunen, kan kommunen som har omsorgen og kostnadene kreve å få hele tilskuddet overført fra bostedskommunen.

3.2.2 Deling av tilskudd mellom kommuner ved flytting

Dersom en person i målgruppen for tilskuddet flytter mellom kommuner i tilskuddsåret, må personen melde fra om flytting til folkeregisteret via Skattekontoret for at adressen skal oppdateres i DSF. Personer er pliktig å melde adresseendringen innen åtte dager etter flytting, jf. folkeregisterloven § 6-1.

Følgende firedelte ordning gjelder for deling av det særskilte tilskuddet i flytteåret:

Flytting i perioden	Andel av særskilt tilskudd i flytteåret	
	Fraflyttingskommune	Tilflyttingskommune
01.01.- 31.03.	1/8	7/8
01.04.- 30.06.	3/8	5/8
01.07.- 30.09.	5/8	3/8
01.10.- 31.12.	7/8	1/8

Unntak fra ovennevnte regel om firedeling: Hvis den enslige mindreårige flytter til annen kommune i løpet av bosettingsåret, kan tilflyttingskommunen kreve særskilt tilskudd for enslig mindreårig fra fraflyttingskommunen fra og med måneden etter at flyttingen finner sted.

3.2.3 Tvist om deling av tilskudd ved flytting

Tilflyttingskommunen har i perioden det utbetales integreringstilskudd bare ansvar for å yte sosiale tjenester til den som flytter dit hvis flyttingen er eksplisitt avtalt med fraflyttingskommunen/ bosettingskommunen (eller det er åpenbart urimelig å avslå søknaden), jf. Lov om sosiale tjenester.

Hvis flyttingen ikke er avtalt, kan NAV-kontoret i tilflyttingskommunen avslå søknad om tjenester med henvisning til bosettingskommunens ansvar, med mindre det er åpenbart urimelig. Det kan for eksempel være åpenbart urimelig å henvise til bosettingskommunen hvis vedkommende har nær familie i tilflyttingskommunen, eller er offer for tvangsekteskap. Det samme gjelder hvis personen er selvforsørgende i tilflyttingskommunen, men søker økonomisk stønad i en nødssituasjon eller hvis vedkommende trenger hjelp etter å ha vært selvforsørget i noe tid.

Oppstår det tvist om deling av tilskudd mellom kommuner, avgjør IMDi tvisten. Dersom det er uenighet mellom fraflyttingskommune og tilflyttingskommune om hvilken kommune som er ansvarlig for introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter integreringsloven, samt økonomisk sosialhjelp etter Lov om sosiale tjenester, er det Statsforvalter som avgjør dette. IMDi vil legge denne avgjørelsen til grunn for deling av tilskuddene.

3.2.4 Tilskudd ved dødsfall, tilbakevending til opprinnelseslandet eller reise ut av landet av andre grunner

Kommunen skal melde fra til IMDi hvis den får kjennskap til at personer som utløser særskilt tilskudd er døde eller har forlatt landet, slik at IMDi kan stoppe automatisk utbetaling av tilskudd. Tilskuddet utbetales til bosettingskommunen til og med påfølgende termin.

3.2.5 Tilskudd når mor/far ankommer landet

Dersom barnets foresatte kommer til Norge, utbetales tilskuddet til og med terminen etter at mor og/eller far bosettes sammen med barnet. Kommuner som mottar særskilt tilskudd plikter å melde fra når mor og/eller far har blitt bosatt sammen med barnet slik at IMDi kan stoppe automatisk utbetaling av særskilt tilskudd.

4. Slik får kommunen tilskudd

Søknad om særskilt tilskudd må inneholde følgende opplysninger:

- ✓ Kommunens navn, kommunenummer og postadresse
- ✓ Telefonnummer og e-postadresse til saksbehandler
- ✓ Kontonummer for utbetaling av tilskudd
- ✓ DUF-nummer og navn for hver person det søkes tilskudd for

Søknaden signeres av kommunen og sendes på papir per post eller elektronisk via Altinn. Tildeling av tilskudd skjer fortløpende etter mottak av søknad. Søknader vil bli bekreftet med tilskuddsbrev fra IMDi.

4.1 Særskilt tilskudd i bosettingsåret

Kommunen må sende inn **søknadskjema for krav år 1** for å få særskilt tilskudd for personer i målgruppen som de bosetter. Søknaden kan ikke sendes som faktura.

Søknadsfrist er fortløpende etter personers bosetting eller ankomst til kommunen. Tildeling av tilskudd skjer fortløpende etter mottak av søknad.

4.2 Særskilt tilskudd i etterfølgende år

Kommunen vil ved hver terminutbetaling motta et brev som viser hvilke enslige mindreårige som har utløst det særskilte tilskuddet. Kommunen må gjennomgå brevene og sende eventuelle korrigeringskrav på skjemaet «Korrigeringskrav år 2-5».

Korrigeringskrav skal inneholde krav for personer som faktisk er bosatt i kommunen, men som ikke står oppført i tilskuddsbrevet. Kommunen skal også rapportere personer som står i tilskuddsbrevet, og som kommunen dermed får utbetalt tilskudd for, men som ikke oppholdt seg i kommunen per 1.1.2021. Dette fordi de enten kan ha reist ut av landet, er døde eller ukjente for kommunen.

Kommunen skal kontrollere tilskuddsbrevet og sende inn korrigeringskjema så snart som mulig. Korrigeringskrav vil bli behandlet fortløpende. Kommunen kan ikke regne med å få ferdigbehandlet sine korrigeringskrav i 2021 hvis IMDi mottar dem etter 1. oktober.

Søknadskjema for år 1 og skjema for korrigeringskrav er tilgjengelig på www.imdi.no

5. Utbetaling av tilskudd til kommunen

Utbetaling av tilskuddet skal skje i henhold til IMDis interninstruks for økonomiforvaltning, og på det tidspunkt som er angitt i tilskuddsbrev til kommunen.

Særskilt tilskudd år 1 er differensiert og utbetales til kommunen i henhold til bosettingsdato. Særskilt tilskudd er ikke differensiert fra og med år 2, og skal som hovedregel utbetales i fire terminer. Utbetalingstidspunktene er ultimo mars, ultimo juni, ultimo september og primo desember 2021.

6. Oppfølging og kontroll

Kommunene skal ikke legge fram særskilt regnskap og rapport for bruk av særskilt tilskudd.

Kartlegging av kommunenes utgifter til bosetting og integrering av enslige mindreårige flyktninger gjennomføres årlig av et beregningsutvalg hvor både staten og kommunesektoren er representert.

IMDi og Riksrevisjonen kan iverksette kontroll med at midlene nyttes etter forutsetningen, jf. bevilgningsreglementets § 10 annet ledd og Riksrevisjonlovens § 12 tredje ledd.

7. Foreldelsesfrist

Den alminnelige foreldelsesfrist er tre år regnet fra den dag da fordringshaver tidligst har rett til å kreve å få oppfyllelse, eller for utbetaling av integreringstilskudd, fra det tidspunkt kommunen tidligst har rett til å kreve tilskuddet utbetalt, jf. foreldelsesloven § § 2 og 3.

8. Klageregler

Tildelingen av tilskudd og krav om tilbakebetaling av særskilt tilskudd er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven (fvl) § 2 første ledd bokstav b. Kommunene har derfor ikke klageadgang på verken tildeling av tilskudd eller krav om tilbakebetaling av tilskudd jf. fvl § § 3 første ledd og 28. Utover det gjelder forvaltningslovens saksbehandlingsregler.